

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL FINANSŲ MINISTRO 2008 M. RUGPJŪČIO 21 D. ĮSAKymo NR. 1K-252
„DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
18-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2015 m. kovo 5 d. Nr. 1K-091

Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 21 d. įsakymą Nr. 1K-252 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto patvirtinimo“:

1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:

„Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 5 dalimi:“.

2. Nurodytu įsakymu patvirtintame 18-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“:

2.1. Pakeičiu 7 punktą ir jį išdėstau taip:

„7. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme ir kituose VSAFAS.“

2.2. Pakeičiu 13 punktą ir jį išdėstau taip:

„13. Atidėjiniai pripažįstami tik tuomet, kai yra žinoma arba pagrįstai tikėtina, kad teisinę prievolę arba neatšaukiamąjį pasižadėjimą reikės padengti turtu. Jeigu yra mažai tikėtina, kad turtą reikės naudoti šiam tikslui, pripažįstami ne atidėjiniai, o neapibrėžtieji įsipareigojimai, kurie neregistruojami apskaitoje ir nerodomi finansinės būklės ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas).

Pavyzdys. 20X1 m. viešojo sektoriaus subjektas suteikė įmonei A, kurios finansinė būklė tuo metu buvo gera, 100 000 eurų banko paskolos garantiją. Kadangi 20X1 m. gruodžio 31 d. ir 20X2 m. gruodžio 31 d. tikimybė, kad ši sutartinį įsipareigojimą dėl garantijos suteikimo reikės padengti viešojo sektoriaus subjekto turtu, buvo maža, įmonės A finansinė būklė buvo gera ir ji buvo pajėgi grąžinti banko paskolą, atidėjinys nepripažįstamas. Viešojo sektoriaus subjekto 20X1 ir 20X2 m. aiškinamuosiuose raštuose garantinis įsipareigojimas rodomas kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas. 20X3 m. įmonės A finansinė padėtis labai pablogėjo ir 20X3 m. liepos 31 d. ji pranešė apie tai garantiją suteikusiam viešojo sektoriaus subjektui. 20X3 m. gruodžio 31 d. pagrįstai tikėtina, kad viešojo sektoriaus subjektui reikės naudoti turtą sutartiniam įsipareigojimui padengti. Todėl 20X3 m. gruodžio 31 d. viešojo sektoriaus subjektas turi pripažinti atidėjinį dėl suteiktos garantijos, kurio suma lygi įsipareigojimo padengimo sumai.“

2.3. Pakeičiu 15 punktą ir jį išdėstau taip:

„15. Kai viešojo sektoriaus subjektas solidariai su trečiosiomis šalimis yra atsakingas už įsipareigojimo įvykdymą, įsipareigojimo dalies, kuri tenka trečiosioms šalims, suma nėra pripažįstama atidėjiniu, o yra pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas, kaip nurodyta šio standarto 38 punkte.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas kartu su įmone A yra įsipareigoję pabaigę naudoti turtą aplinkai padarytai žalai likviduoti. Sutartyje nustatyta, kad viešojo sektoriaus subjektas

padengs 40 proc. žalos likvidavimo sąnaudų, o įmonė A – 60 proc. Vertinama, kad bendros žalos likvidavimo sąnaudos sudarys 800 000 eurų. Todėl viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje registruojamas 320 000 eurų ($800\,000 \times 40\text{ proc.} = 320\,000$) atidėjinys ir aiškinamajame rašte rodomas 480 000 eurų neapibrėžtasis įsipareigojimas likviduoti žalą.“

2.4. Pakeičiu 24.2 punktą ir jį išdėstau taip:

„24.2. statistinis. Šis metodas gali būti taikomas, kai dabartinis įsipareigojimas atsiranda dėl daugybės panašių įpareigojamųjų įvykių, kai atidėjinio suma nustatoma atsižvelgiant į visus įpareigojamųjų įvykių galimus rezultatus ir jų tikimybę. Šis įvertinimo metodas dar gali būti vadinamas tikėtinios vertės metodu. Taikant šį metodą, atidėjinio suma skirsis priklausomai nuo įvertintos rezultatų tikimybės. Kai rezultatų yra daug ir kiekvienas jų yra tiek pat tikėtinas kaip ir kitas, naudojamas vidutinis rezultatas.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas (institutas) tiekia diagnostinių tyrimų įrangą sveikatos priežiūros įstaigoms. Įranga tiekama su garantija, pagal kurią visas įstaigų išlaidas, susijusias su defektų šalinimu per pirmuosius šešis mėnesius nuo įsigijimo dienos, padengia įrangos tiekėjas – institutas. Jei aptikti visos įrangos defektai yra nedideli, jų pašalinimo išlaidos sudarys 1 000 000 eurų. Jei aptikti visos įrangos defektai yra dideli, jų pašalinimo išlaidos sudarys 4 000 000 eurų. Remiantis praeities duomenimis ir laukiamais rezultatais ateityje, manoma, kad per pirmuosius šešis mėnesius 75 proc. įrenginių neturės jokių defektų, 20 proc. turės mažus defektus ir 5 proc. turės didelius defektus. Atsižvelgdamas į tai, institutas turėtų registruoti atidėjinį, lygų bendrai išmokų pagal garantinius įsipareigojimus (tikėtinų defektų pašalinimo išlaidų) sumai:

$(75\text{ proc.} \times 0) + (20\text{ proc.} \times 1\,000\,000) + (5\text{ proc.} \times 4\,000\,000) = 400\,000\text{ eurų}.$ “

2.5. Pakeičiu 28 punktą ir jį išdėstau taip:

„28. Ilgalaikiai atidėjiniai turi būti diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Diskonto norma turėtų rodyti dabartinės pinigų vertės ir įsipareigojimui būdingos rizikos rinkos įvertinimą. Kai atidėjinys diskontuojamas kelerius metus, jo dabartinė vertė didės kiekvienais metais, artėjant atidėjinio panaudojimo laikui. Toks atidėjinio vertės padidėjimas pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos palūkanų sąnaudomis.

Pavyzdys. 20X2 m. viešojo sektoriaus subjektas pradėjo naudoti turtą ir 20X4 m. pabaigoje privalės likviduoti žalą gamtai dėl šio turto naudojimo. Žalos likvidavimo išlaidos sudarys 100 000 eurų. Rinkoje vyraujanti 3 metų trukmės paskolų palūkanų norma – 5 proc. Rengiant 20X2 m. finansines ataskaitas, atidėjinys teritorijos žalai likviduoti apskaičiuojamas taip:

Dabartinė numatomų išlaidų vertė 20X4 m. $= 100\,000\text{ eurų} / (1 + 0,05)^2 = 90\,702,95\text{ euro}.$

Apskaičiuota suma, t. y. 90 702,95 euro, pripažįstama atidėjiniu 20X2 m. finansinės būklės ataskaitoje. Ta pati suma pripažįstama pagrindinės veiklos sąnaudomis veiklos rezultatų ataskaitos „Atidėjinių ir nuvertėjimo“ straipsnyje.

Rengiant 20X3 m. finansines ataskaitas atidėjinys žalai likviduoti perskaičiuojamas:

Dabartinė numatomų išlaidų vertė 20X2 m. $= 10\,000\text{ eurų} / (1 + 0,05) = 95\,238,10\text{ euro}.$

20X3 m. atidėjinio suma padidėjo 4 535,15 euro – rengiant 20X3 m. finansinių ataskaitų rinkinį šia suma yra didinama atidėjinio suma ir pripažįstamos palūkanų sąnaudos.

20X4 m. atidėjinio suma sutampa su mokėjimų už žalos likvidavimą suma ir yra 100 000 eurų. Taigi 20X4 m. pripažįstama $(100\,000 - 95\,238,10) = 4\,761,90\text{ euro}$ palūkanų sąnaudų ir šia suma didinama atidėjinio suma. Sumokėjus už žalos likvidavimą 100 000 eurų, mažinama atidėjinio suma ir pinigų suma.“

2.6. Pakeičiu 33 punktą ir jį išdėstau taip:

„33. Kai tikėtina, kad atidėjiniui padengti reikalingas išlaidas arba jų dalį apmokės kita šalis, gautina kompensacija turi būti pripažįstama tik tada, kai yra pakankamai įrodymų, kad ši kompensacija bus gauta. Gautina kompensacija turėtų būti registruojama kaip atskiras turtas ir kartu turi būti mažinamos atidėjinių sąnaudos veiklos rezultatų ataskaitoje. Pripažinta ir apskaitoje registruota kompensacijos suma neturi viršyti atidėjinio sumos.

Pavyzdys. Ligoninė yra apdraudusi savo civilinę atsakomybę. Įvykus draudžiamajam įvykiui ligoninė išmoka kompensacijas nukentėjusiesiems dėl savo darbuotojų padarytų klaidų. Draudimo įmonė, atlikusi tyrimą, kompensuoja ligoninei visą išmokų nukentėjusiesiems sumą. Nustatyta, kad dėl ataskaitinių laikotarpio darbuotojų padarytų klaidų kitą ataskaitinį laikotarpį reikės išmokėti 100

000 eurų kompensacijų. Ligoninė, sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, pripažįsta 100 000 eurų atidėjinį ir tokias pat atidėjinių sąnaudas. Iš draudimo įmonės gautina suma pripažįstama tik tuomet, kai tiksliai žinoma, kad išmokos bus kompensuojamos, ir kompensacijų sumą galima patikimai nustatyti.“

Finansų ministras

Rimantas Šadžius

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, J. Tumo-Vaižganto g. 8A/2, 01512 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL FINANSŲ MINISTRO 2008 M. RUGPJŪČIO 21 D. ĮSAKYMO NR. 1K-252 „DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS 18-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2015-03-05 Nr. 1K-091
Dokumento registracijos data ir numeris	2015-03-16 Nr. 2015-03864
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2015-03-16 Nr. 23012
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	RIMANTAS ŠADŽIUS, TAR duomenų teikėjas
Sertifikatas išduotas	RIMANTAS ŠADŽIUS, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2015-03-16 13:52:39
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2015-03-16 13:52:54
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-B), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2012-12-13 - 2015-12-13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31 "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Teisės aktų registras, versija 1.2.8
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2015-03-17)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=1497ac40cc2811e49bcec506eeda6c5f
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2015-03-17 00:02:07 TAIS